

lines - kaverikoira

Keltainen työhuivi kaulaan. Häntä heiluu. lines tietää, että on aika lähteä töihin. Tosin tämä työ on erityisen mukavaa – tiedossa on paljon rapsutuksia ja leppoisia sylihetkiä.

Näitä kaverikoiravierailuja lineksellä on takana nelisenkymmentä. lines (Ingefal's Fire Lady) testattiin Jyväskylässä lokakuun 2004 lopulla ja todettiin Kennelliiton kaverikoiraksi soveltuvaksi. Samana viikonloppuna myös me koirien omistajat saimme ohjausta tulevia vierailuja varten. Omat työni toivat Jyväskylästä Hämeenlinnaan ja lähdin käynnistämään toimintaa täällä. Parissa viikossa olimme saaneet lehtiartikkelin myötävaikutuksella kolme vakituista vierailukohdetta: kolme vanhainkotia, joissa asukkaat yhä edelleen jaksavat aidosti riemastua koirien (nyt meitä koirakoita on Hämeenlinnassa jo kuusi) tepsuttaessa paikalle. Lisäksi kaverikoirat ovat mukana tulevan kesän Hippalot -lastenfestivaalilla "taiteen vihikoirina". Neuvottelun alla ovat myös käynnit lastenpsykiatrian osastolla.

Kiinnostukseni toimintaa kohtaan heräsi lukiessani artikkeleita terapiakoirista. lines on pennusta asti ollut uusiin tilanteisiin rauhallisesti suhtautuva, ihmisiä rakastava ja itse kontaktia vieraisiinkin ottava. Ennen Kennelliiton koulutusta, josta kuulin vuoden 2004 alussa, kävimme pari kertaa sairaalavierailulla oman mummoni ollessa pitkäaikaisosastolla. lines osoitti jo silloin avoimen, kaverikoira-toimintaan sopivan luonteensa. Ja koska olen itse aikoinaan käynyt vapaaehtoistyön peruskurssin, oli kovin luonnollista lähteä mukaan Kennelliiton järjestämään koulutusviikonloppuun.

Kaverikoiratoiminnan perusajatuksena on tuoda iloa sellaisten ihmisten elämään, joilla ei ole mahdollisuutta oman koiran pitoon. Kohderyhmiä ovat lähinnä laitoksissa asuvat vanhukset, lapset ja vammaiset. Toiminta on täysin vapaaehtoisuuteen perustuvaa, eli emme ota vastaan kulukorvauksia tms. Toimintaa organisoii Suomen Kennelliitto, joka paitsi kouluttaa, myös auttaa ja ohjaa kaverikoirakoita ongelmatilanteissa. Kaverikoirien ei tarvitse olla näyttelyissä ansioituneita rotukoiria, vaan ihmisystävälliset, vieraista ihmisistä kiinnostuneet, pentuihin ohittaneet koirat ovat toimintaan hyvin soveltuvia. Luonnollisesti kaverikoiran tulee olla puhdas, hyvin hoidettu ja asianmukaisesti rokotettu sekä madotettu. Kaverikoirien ohjaajat perehdytetään kohderyhmien erityispiirteisiin ja koulutuksessa myös demonstroidaan erityisryhmien kohtaamista. Koska vierailukohteissa ihmiset kiintyvät koiriin nopeasti, vaaditaan omistajalta sekä tunnollisuutta että halua sitoutua pitkäaikaiseen toimintaan. Vierailuissa toimitaan aina asiakkaan ja koiran ehdoilla: koiraa ei viedä asiakkaan luo, ellei asiakas niin halua, ja toisaalta koiran osoittaessa väsymyksen merkkejä, vierailulta lähdetään aiemmin pois. Ohjaajan tulee lukea koiraansa ja tarkkailla tilannetta kokonaisvaltaisesti, jotta vierailu sujuu hallitusti.

Hämeenlinnassa on nyt viisi uutta kaverikoirakkoa – eri rotuisia, luonteisia ja kokoisia. Kaikki omilla persoonillaan valloittavia. Kennelliitto järjesti luentoillan ja minä sekä lines opastimme uusia toimijoita heidän ensimmäisillä vierailuillaan. Tulevaisuudessa tarkoituksena on laajentaa toimintaa uusiin kohderyhmiin: esimerkiksi kehitysvammaisten asuntoloihin, päiväkoteihin ja erityisluokkiin. Allergiat on huomioitava tarkasti, mutta kuten eräs vanhainkodin osastonhoitaja totesi, vie riemu koirien näkemisestä voiton – edes astmapiippua mukanaan kantavat potilaat eivät ole saaneet allergiaoireita koirien läsnäolosta. Varsinaisesta terapiasta emme puhu kaverikoiratoiminnan kohdalla, koska toiminnalla ei tähdätä mihinkään ennalta asetettuihin tavoitteisiin. Kuitenkin terapeutin vaikutus on olemassa: vierailukohteemme sairaanhoitaja totesi taannoin, että nekin, jotka ovat dementoituneet niin, että puhekyky on mennyt, reagoivat kaverikoiriin voimakkaasti ja yrittävät tuottaa puhetta. Nämä ovat juuri niitä asioita, jotka palkitsevat: hymy vanhuksen kasvoilla, kun lines nuolaisee kättä, hoitajan kommentti, kuinka vanhus jaksoi nousta sängystä koiraa katsomaan, vanhuksen lausuma kiitos vierailusta ja tervetuloitovotus seuraavalle kerralle. Iloiset ja liikuttavat hetket. Tieto siitä, että vierailuista nauttii sekä lines että vierailun kohde.

Ja kuten Geil Petersen teoksessaan (A Book of Friendship) osuvasti kirjoittaa:

“Koira tarjoaa tilaisuuden
itseilmaisuuksiin vailla typerältä
näyttämisen pelkoa,
tilaisuuden kokea
yhdessä tunteita, joita lajitoverimme
liian usein välttelevät – hellyyttä,
avointa riemua, rakkautta”

Saavumme kotiin. Keltainen työhuivi asetetaan hyllylle ja lines kätkeytyy sohvan nurkkaan unille. Hetken nukuttuaan kaverikoiramme jaksaa taas leikkiä Emmiin sekä Jussin, rakkaiden koirasisarustensa kanssa. Seuraavaa vierailua odottaen...

Eveliina Kostainen